

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Disiplinler ve Meslekler Arası Süreçleri Destekleme Çalıştayı Değerlendirme Raporu

Aralık 2023

DİSİPLİNLER VE MESLEKLER ARASI SÜREÇLERİ DESTEKLEME ÇALIŞTAYI DEĞERLENDİRME RAPORU

Güçlü bilim kadrolarına ve yetkin deneyimlere sahip olan Üniversitemizde farklı disiplinlerin bilgi birikimini, deneyimini, yaklaşım ve yöntem çeşitliliğini bir araya getirerek disiplinlerarası/çok disiplinli bakış açıları ve uygulamaların çoğalmasına katkı sağlamak amacıyla **Disiplinler ve Meslekler Arası Süreçleri Destekleme Çalıştayı** gerçekleştirilmiştir.

Rektörlüğümüz bünyesinde, Eğitim Öğretim Koordinatörlüğü ve Kalite Yönetim Ofisi iş birliğiyle organize edilen çalıştaya Üniversitemiz üst yönetimi ve akademisyenlerinden 80 kişi katılım sağlamıştır. Katılımcı profil dağılımı Şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1. Çalıştay katılımcıların temsil ettiği alanlar

Günümüz dünyasında karmaşık sorunlarla başa çıkabilmek, yeni keşifler yapabilmek ve çeşitli alanlarda ilerleme kaydedebilmek için disiplinlerarası çalışmalar giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Disiplinlerarası çalışma, farklı bilim dallarını bir araya getirerek ortak bir anlayış oluşturmayı, bilgi ve yetenekleri birleştirmeyi amaçlayan bir iş birliği biçimidir.

Çalıştayımız, disiplinlerarasılık ve çok disiplinliliği Üniversitemizin hem öğretim hem de araştırma süreçleri açısından ele alarak, bu bağlamda disiplinler ve meslekler arası öğrenme ve araştırma süreçlerimizi arttırmaya yönelik beyin fırtınaları üzerine kurgulanmıştır. Bu doğrultuda ana yönelimlerimiz aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

1. Disiplinlerarası ve çok disiplinli süreçlere ilişkin akademik birim ve kurum bazında potansiyelimizi ortaya çıkarmak.
2. Disiplinlerarası ve çok disiplinli süreçlere ilişkin yetkinlik algılarımızı ve kurumsal normlarımızı geliştirmek.
3. Disiplinlerarası ve çok disiplinli öğretim ve araştırma süreçlerine ilişkin bakış açılarımızı zenginleştirmek.

Disiplinlerarası çalışmanın en önemli yönlerinden biri, farklı alanlardaki uzmanların bir araya gelerek bir sorunu ele almasına olanak tanınmasıdır. Böylelikle ortak bir perspektif oluşturarak soruna çok yönlü bir şekilde yaklaşabilir ve daha etkili çözümler üretebilirler. Yansıtıcı tartışma ve ortak fikir geliştirme süreçlerine dayanan çalıştayımızda üç etkinlik gerçekleştirilmiştir. Tüm etkinliklerde en önemli unsur, düşünce ve duyguların grup dinamiği içinde ve aktif biçimde aktarabilmesidir. Çalıştayın etkinlikleri aşağıda belirtilmektedir:

Etkinlik 1- Disiplinlerarası/çok disiplinli süreçlerimiz nasıl olmalı?

Etkinlik 2- Hadi Proje Yapalım

Etkinlik 3- Hadi Ders Açalım

Disiplinlerarası çalışma, karmaşık sorunlara etkili çözümler bulmada, bilgi transferini hızlandırmada ve yaratıcılığı teşvik etmede önemli bir araçtır. Bu çalışma tarzı, bilim dünyasında ve endüstride önemli ilerlemeler sağlamak için gereklidir ve gelecekteki zorluklarla başa çıkmak için daha da önemli hale gelecektir. Buradan yola çıkarak çalıştay katılımcıları her biri 10 kişiden oluşan 8 gruba ayrılarak Üniversitemizde disiplinler ve meslekler arası süreçlerde güçlü yanlarımız, çözülmesi gereken sorunlarımız ve geleceğe dair projelerimizin neler olabileceği konusunda tartışmalar gerçekleştirilmiştir.

Etkinlik 1: Disiplinlerarası/Çok Disiplinli Süreçlerimiz Nasıl Olmalı?

Çalıştayın ilk etkinliği Üniversitemizde disiplinlerarası süreçlerimizin temel özellikleri hakkında katılımcılar tarafından bir kavram haritasının ortaya konulması olmuştur. Bu kapsamda Üniversitemizin bu süreçlere ilişkin güçlü yanları, birim ve kurum bazında sorunları ile ön yargı, kaygı ve korkularımız listelenmiştir. İlgili başlıklara ait en sık ortaya konulan görüşler aşağıda verilmektedir.

Güçlü Yanlar

Kurumun güçlü yanları, kurumsal başarı ve sürdürülebilirlik açısından önemli avantajlar sunmaktadır. Belirtilen güçlü yanlar için katılımcıların görüşleri aşağıda ve Tablo 1’de verilmektedir.

- Kurum içindeki bireylerin kişisel özverisi, kurumsal hedeflere ulaşmada ve çeşitli projelerde etkili bir şekilde çalışmada önemli bir faktördür. Bu, çalışanların işlerine olan bağlılığını artırmakta ve kurumun başarıya odaklanmasını sağlamaktadır.
- Üniversitemizde bulunan uluslararası deneyime sahip akademik kadro, kurumun uluslararası tanınırlılığın ve işbirliklerin gelişimini desteklemektedir. Bu durum, öğrencilere küresel bir perspektif sunma ve uluslararası standartlarda eğitim almalarını destekleme açısından da avantaj sağlamaktadır.
- Takım çalışması ve liderlik özellikleri, kurum içinde etkili iletişimi ve iş birliğini teşvik etmektedir. Bu, projelerin başarıyla tamamlanmasına ve kurumun sürdürülebilir bir başarı grafiği çizmesine yardımcı olmaktadır.
- Paydaşlarla güçlü iş birliği, kurumun dış çevresiyle etkileşimini güçlendirmektedir. Bu durum, endüstri, akademi ve diğer alanlardaki paydaşlarla sağlıklı ilişkiler kurma ve sürdürme konusunda kuruma avantaj sağlamaktadır.
- Farklı disiplinlerin kapsayıcılığı ve çeşitliliği, kurumun çok yönlü bir yaklaşım benimsemesine ve öğrencilere geniş bir perspektif sunmasına olanak tanımaktadır.
- Çeşitli ve yetkin insan kaynağı, kurumun zengin bir deneyim ve yetenek havuzuna sahip olmasını sağlamaktadır. Bu durum, kurumun çeşitli alanlarda başarılı olma potansiyelini artırmaktadır.

Bu güçlü yanlar, kurumu rekabet avantajına sahip kılmakta ve kurumun sürdürülebilir başarı grafiğini desteklemektedir. Ancak, güçlü yanların korunması ve geliştirilmesi için sürekli çaba ve stratejik yönetim önemlidir.

Tablo 1. Güçlü Yanlar

Kişisel özveri	Disiplinlerarası lisansüstü programları	Çeşitli ve yetkin insan kaynağı
Uluslararası deneyime sahip akademik kadro	Farklı disiplinlerin kapsayıcılığı ve çeşitliliği	Marka değeri
Nitelikli öğretim elemanı	Araştırma merkezlerinin çeşitliliği	Öğrenci odaklılık
Takım çalışması ve liderlik özelliğine sahip bireyler	Öncü birimler kurma becerisi	Uluslararası iş birlikleri
Paydaşlarla güçlü iş birliği	Bilimsel etik ilkelere uygun çalışmalar yapılması	Toplumsal katkı

Birim ve Kurum Bazında Sorunlar

Çalıştay katılımcılarının kurum içinde ve disiplinlerarası çalışmalarda ortaya çıkan sorunları geniş bir yelpazede ele almışlardır. Tablo 2’de en çok bildirilen sorunlar yer almaktadır.

Tablo 2. Birim ve Kurum Bazında Sorunlar

Birimsel		Kurumsal
Kurumsal aidiyetin geliştirilme ihtiyacı	Fiziksel koşullardaki yetersizlikler	Dijital dönüşümün tamamlanmaması
Yoğun iş yükü	Birimler arası iletişim eksikliği	Ödül-teşvik sisteminin yaygınlaştırılma ihtiyacı
Potansiyelini yansıtamama	Disiplinlerarası çalışma kültürünün zayıf olması	Mali kısıtlar, finansal sorunlar

Sıklıkla bildirilen sorunlar arasında kurumsal aidiyetin geliştirilmesi ihtiyacı vurgulanmaktadır. Katılımcılar, kurumun misyonu ve vizyonuyla daha fazla bütünleştiren etkin eğitim programları ve sosyal etkinlikler ile kurum çalışanlarının aidiyet duygusunun güçlenebileceğini, ayrıca

çalışma motivasyonu artırılarak, çalışanların gelişimine, duygusal bağlılığın güçlenmesine ve kurumsal imaja katkı sağlanabileceğini bildirmişlerdir.

Katılımcıların birim ve kurum bazındaki bazı sorunlara bakış açıları aşağıda verilmektedir:

- Bireysel yoğun iş yükünün, çalışanlar üzerinde baskı oluşturarak iş memnuniyetini ve verimliliği düşürebileceği ifade edilmektedir.
- Potansiyelini yansıtamama, çalışanların yeteneklerini tam anlamıyla kullanamama durumunu ifade ederek kurum içindeki yeteneklerin optimal seviyede kullanılmadığına işaret etmektedir.
- Disiplinlerarası çalışma kültürünün zayıf olması, kurum içindeki farklı uzmanlıklar arasındaki iş birliğini sınırlamaktadır.
- Birimler arası iletişim eksikliği, iş birliğini zorlaştırmakta ve veri paylaşımını engelleyerek kurumsal hedeflere ulaşmada zorluk yaşama riskini barındırmaktadır.
- Ödül-teşvik sisteminin yaygınlaştırılması, çalışan motivasyonunu artırarak performansı teşvik edecektir.
- Mali kısıtlar ve finansal sorunlar, kurumun uzun vadeli sürdürülebilirliğini etkileyerek stratejik planlarını zorlayabilir.
- Fiziksel koşullardaki yetersizliklerin, çalışanların konfor ve sağlığını etkileyerek motivasyonlarını etkileyebileceği belirtilmiştir.
- Dijital dönüşümün tamamlanmamasının ise iş süreçlerinin verimliliğini sınırlayarak rekabet avantajını etkileyeceği vurgulanmıştır.

Bu sorunların çözümü için kurumsal liderlik, açık iletişim, eğitim programları ve etkili stratejik yönetim önemli olacaktır.

Ön Yargı, Korku ve Kaygılarımız

Katılımcılar tarafından bildirilen ön yargı, kaygı ve korkular çeşitli unsurları içermektedir. Sıklıkla bildirilen görüşler Tablo 3'de verilmektedir. İlk olarak, iş yükünde oluşabilecek artışlar konusundaki endişe, çalışanların işlerini etkili bir şekilde yönetme ve planlama becerilerinin geliştirilmesi ihtiyacını ortaya koymaktadır. Ayrıca, bazı disiplinlerin öne çıkması düşüncesi, ekip içinde adalet ve eşitlik konularında duyulan endişeleri yansıtmakta, bu da motivasyonu etkileyebilmektedir.

Uluslararası standartlara yetişememe kaygısı, global rekabet ortamında yer alamama veya gelişmeleri takip etme konusundaki belirsizlikleri ifade etmektedir. Süreçlerin korkutucu görünmesi, işle ilgili karmaşıklığın veya belirsizliğin, çalışanlar arasında belirgin bir endişe

kaynağı olduğunu göstermektedir. Değişime olan direnç, organizasyonel değişikliklere uyum sağlamakta güçlük çekme ve yeni yöntemlere adapte olma konusundaki zorlukları ifade ederken, yeterli olamama kaygısı ise bireylerin işlerindeki performansları konusundaki belirsizlikleri yansıtmaktadır.

Bu endişe ve kaygıların üstesinden gelmek için açık iletişim, eğitim, destekleyici liderlik ve iş birliği gibi stratejiler kullanılabilir olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3. Ön Yargı, Korku ve Kaygılarımız

İş yükünde oluşabilecek artışlar	Bazı disiplinlerin daha ön planda olduğu düşüncesi	Uluslararası standartlara yetişememe kaygısı
Süreçlerin korkutucu görünmesi	Değişime olan direnç	Yeterli olamama kaygısı

Etkinlik 2. Hadi Proje Yapalım

Çalıştayın ikinci etkinliğinin amacı, yükseköğretimdeki küresel gelişmeler ve Hacettepe Üniversitesi'nin geniş yetkinliklerini göz önünde bulundurarak geliştirilen başlıklar doğrultusunda masalarımızda çok disiplinli projeler üretilmesi olmuştur. Bu amaçla her bir masaya bir proje senaryosu ve bağlı bir geliştirme tablosu sunulmuştur. Bu kapsamda masaların oluşturduğu proje örnekleri aşağıda verilmektedir.

- Yeşil Hacettepe Girişimi
- İklim Krizi Yüzyılında Sağlıklı Kalmayı Başarmak -Yetersiz Beslenme
- Çok Disiplinli Yapay Zeka Laboratuvarı
- Hasta Odaklı Sağlık Hizmetinde İyileştirme Stratejileri
- Meslek ve Meslek Etiğinde Değişimin İzlenmesi Stratejileri
- Sağlık ve Sanatla Yaşama Değer Katma Projesi
- Mars Yerleşkesi Projesi

Etkinlik 3. Hadi Ders Açalım

Çalıştayımızın üçüncü etkinliğinde, farklı programlarımızdaki güncel ihtiyaçlar doğrultusunda Üniversitemiz için çeşitli disiplinlerarası/çok disiplinli ders önerileri geliştirmiştir. Bu amaçla her bir masamıza bir ders geliştirme tablosu sunulmuştur. Katılımcılar ekip olarak özgün bir disiplinlerarası/çok disiplinli ders başlığı belirterek bir ders önerisi geliştirmişlerdir. Bu kapsamda geliştirilen örnek derslerin isimleri aşağıda verilmektedir.

- Sürdürülebilir Çevre
- Antroposen Çağda Sağlık
- Yaratıcı Düşünce
- Sağlık Olsun
- Müzik, Beyin ve Sağlık
- Sağlık Hizmetlerinde Mesleklerarası İletişim ve Beceriler
- Sürdürülebilir Gelecek İçin Tasarım ve Teknoloji

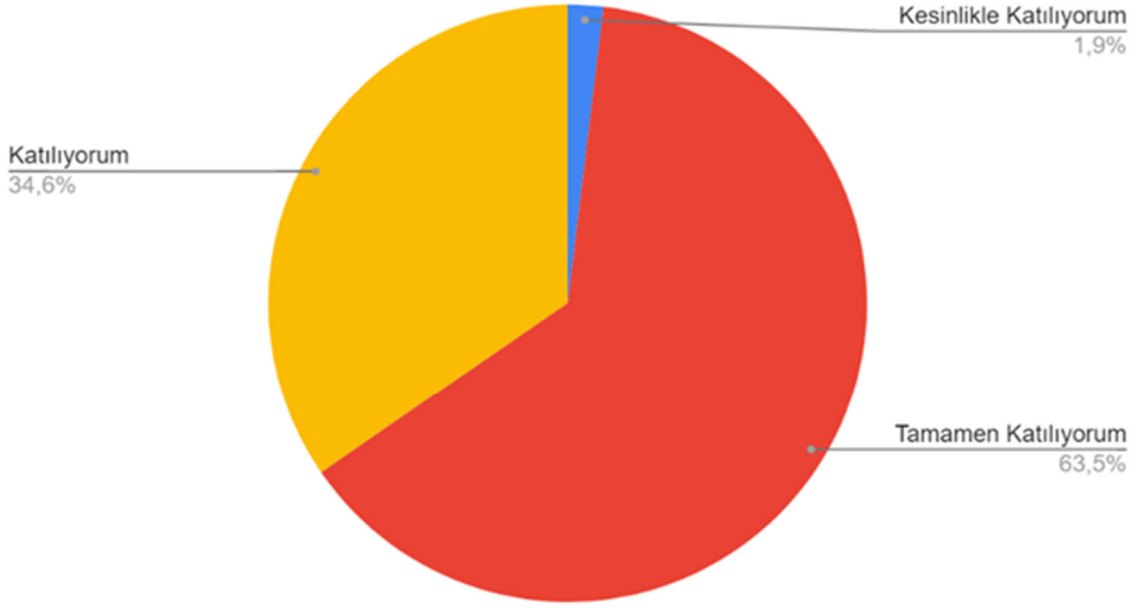
Çalıştayın Değerlendirilmesi

Çalıştayın sonunda uygulanan, çalıştay değerlendirme anketi ile katılımcılarının çalıştay değerlendirmeleri sağlanmıştır. Değerlendirme sonuçları her bir soru temelinde aşağıdaki verilmiştir.

Değerlendirme Anketi Sonuçları

Çalıştay katılımcılarının büyük bir çoğunluğu (%98) çalıştayın amacına uygun gerçekleştiğini ve hedefine ulaştığını bildirmiştir.

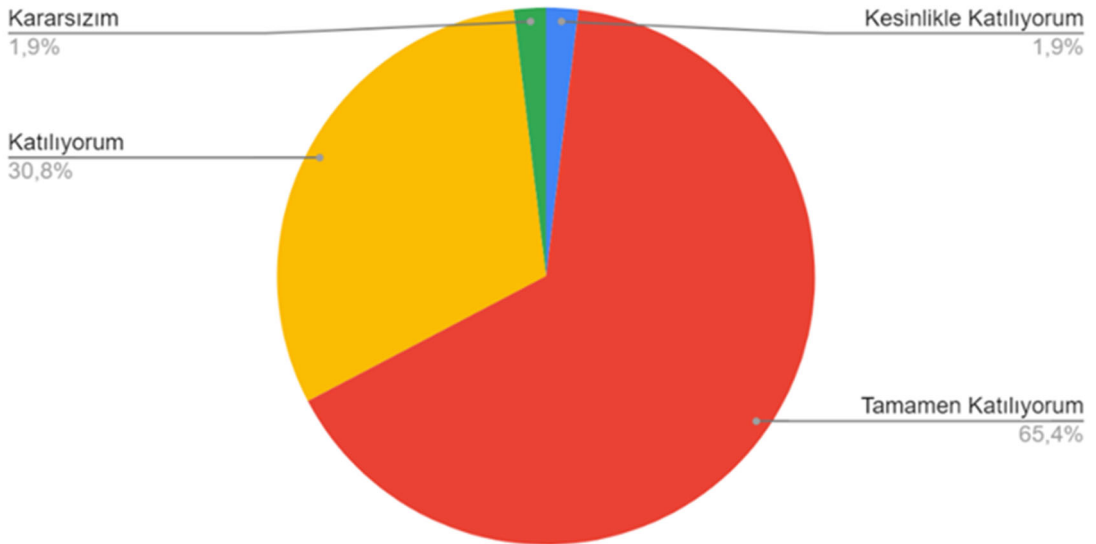
Çalıştay amacına uygundu.

Şekil 1. Çalıştayın amacına ulaşmasına ilişkin değerlendirilme sonucu

Çalıştay katılımcılarının %95'i çalıştay için gerekli bilgilendirmelerin yeterli ve zamanında yapıldığı konusunda hemfikir olmuşlardır.

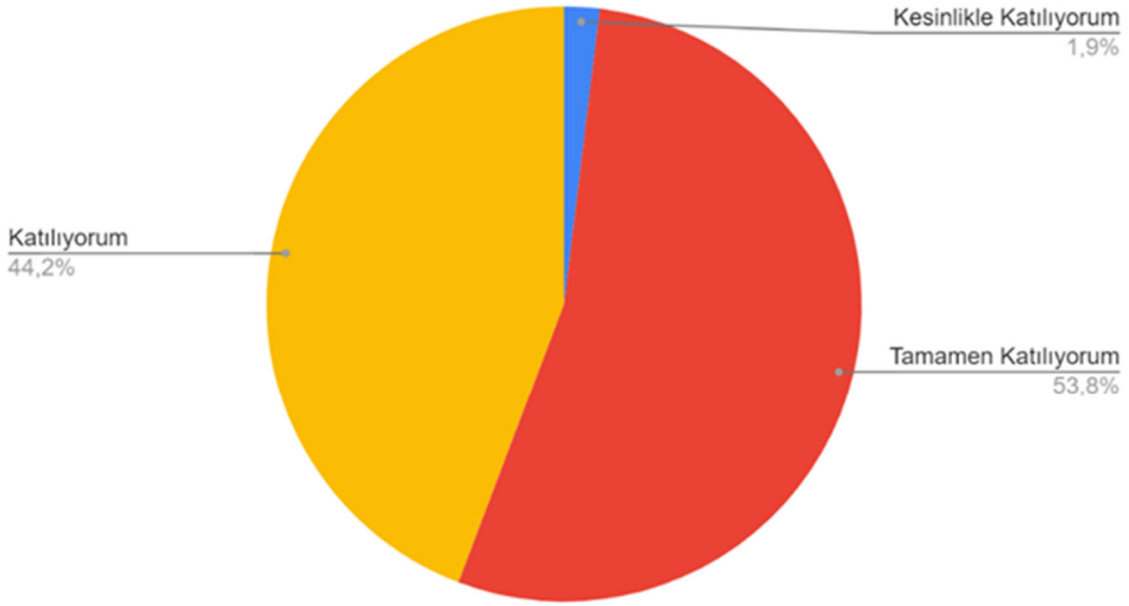
Çalıştay hakkında zamanında ve yeterli düzeyde bilgilendirildim.

Şekil 2. Çalıştay hakkında bilgilendirmelere ilişkin değerlendirme sonucu

Katılımcılar çalıştayın beklentileri karşıladığı hususunda ortak görüş bildirmiştir.

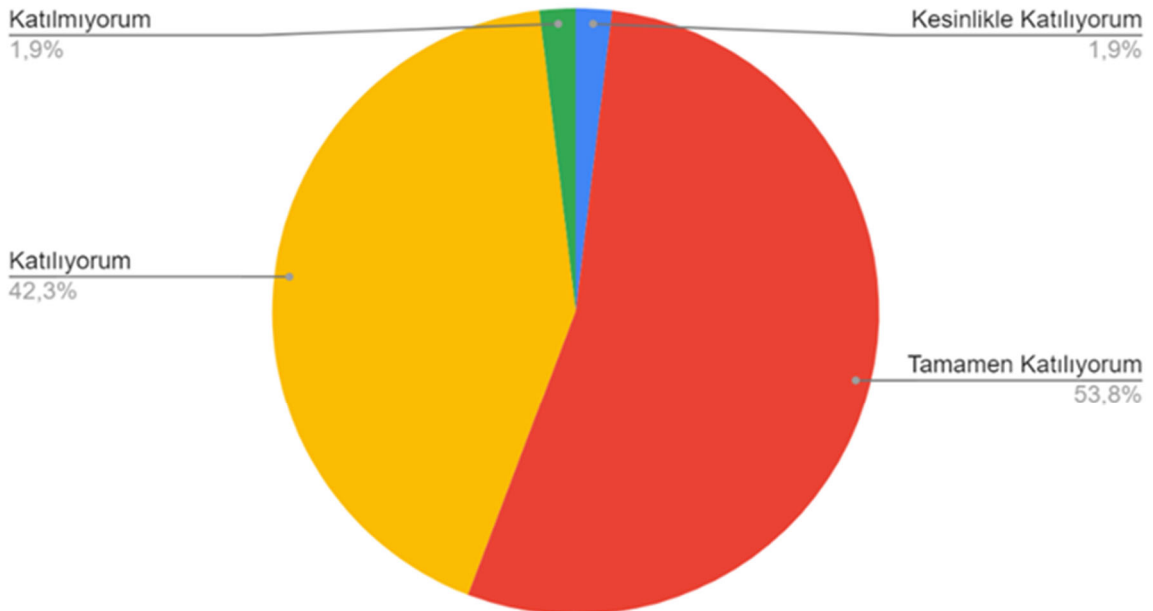
Çalıştay beklentimi karşıladı.

Şekil 3. Çalıştayın beklentileri karşılama değerlendirme sonucu

Katılımcıların çalıştayın kişisel gelişimlerine katkı sağladığını büyük oranda bildirmişlerdir.

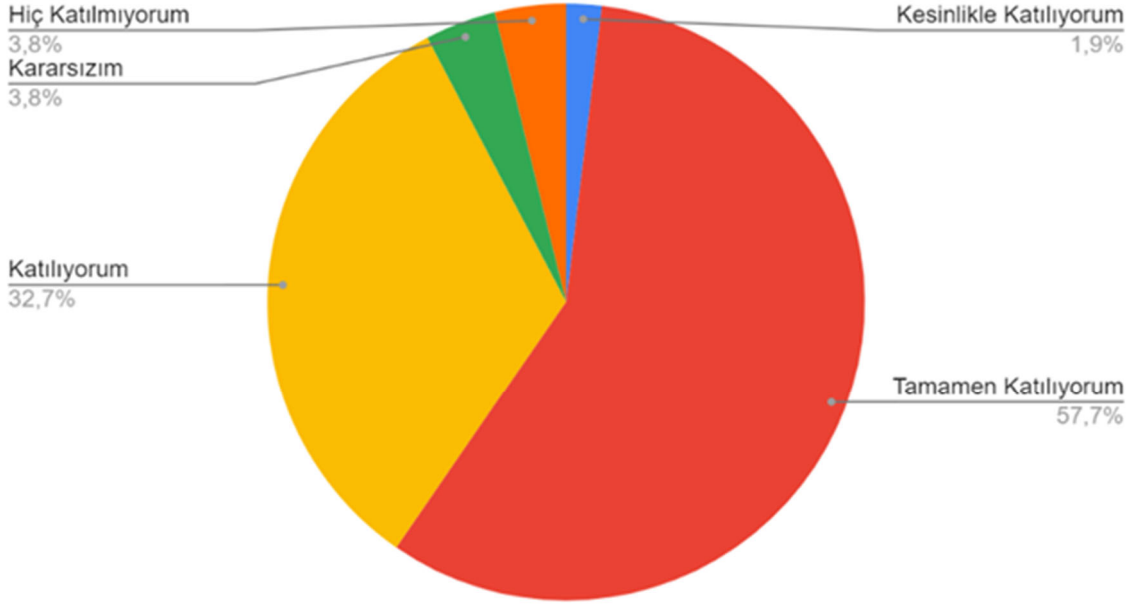
Bu çalıştayda geliştiğimi hissettim.

Şekil 4. Çalıştayın kişisel gelişime katkısının sonucunun değerlendirilmesi

Katılımcıların yaklaşık %90'ı çalıştay boyunca grup arkadaşlarından öğrendiğini bildirmiştir.

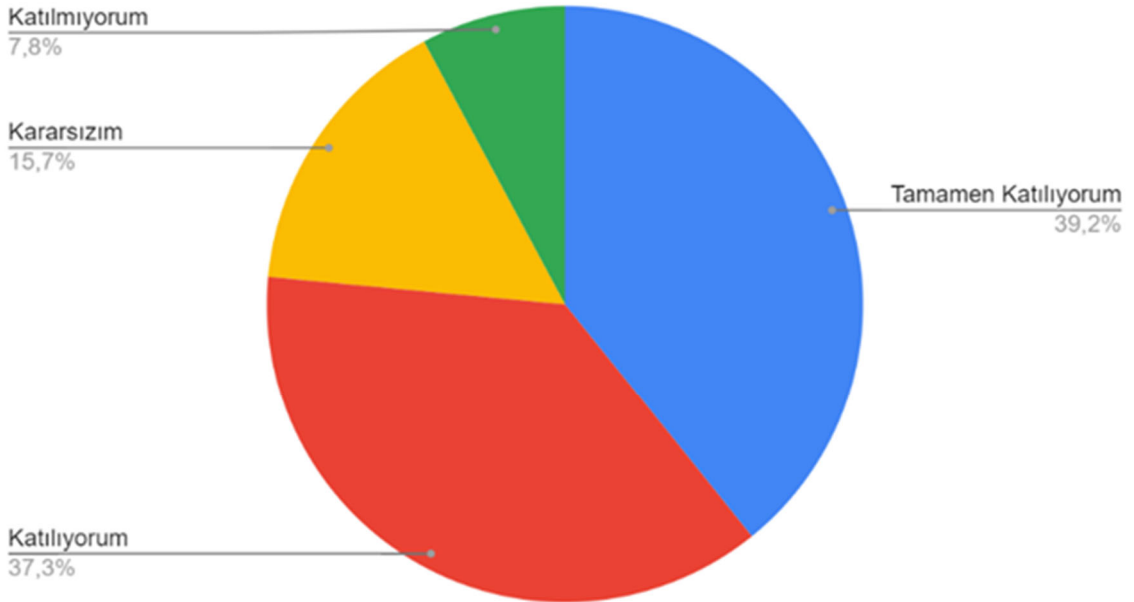
Grup arkadaşlarımdan öğrendim.

Şekil 5. Grup arkadaşlarından öğrenmenin değerlendirme sonucu

Katılımcıların %75'i çalıştay süresinin yeterli olduğu konusunda görüş bildirmiştir.

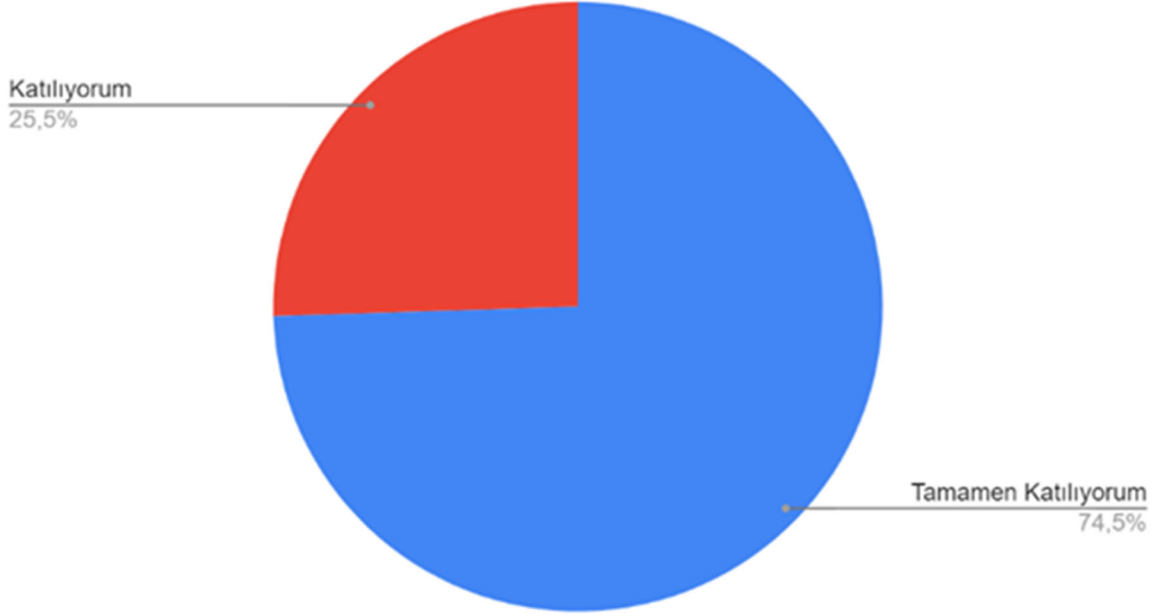
Çalıştayın zamanı yeterliydi.

Şekil 6. Çalıştayın süresine ilişkin değerlendirme sonucu

Katılımcıların tamamı çalıştayın gerçekleştirilmesinde görev alan moderatörlerin yetkin olduğunu bildirmiştir.

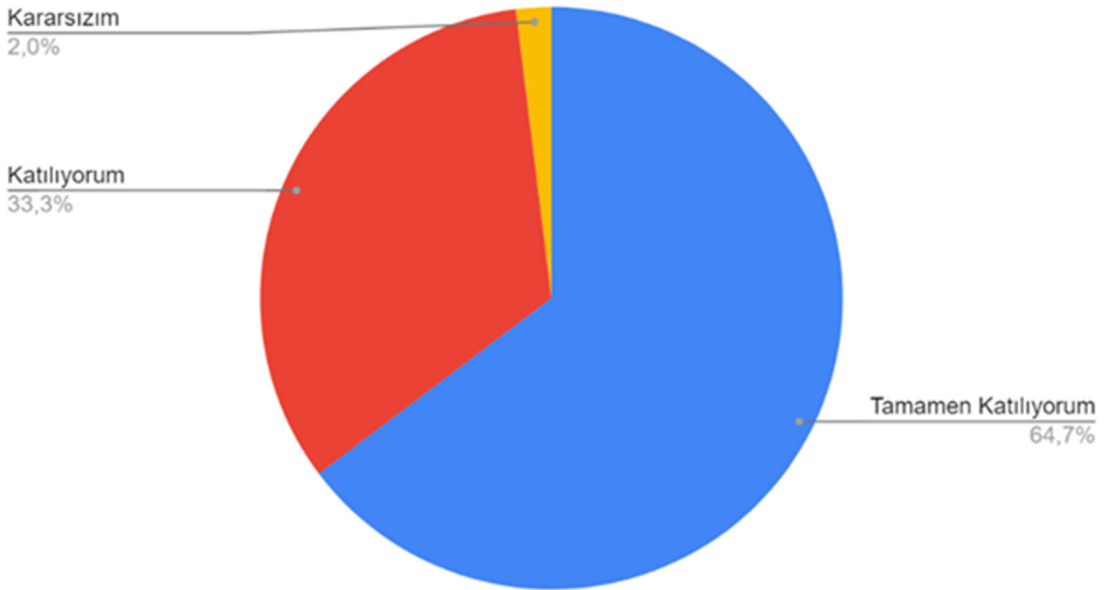
Moderatörler yetkindi. içindeki değer sayısı

Şekil 7. Moderatörlerin yetkinliğine ilişkin değerlendirme sonucu

Çalıştay için oluşturulan etkinliklerin iyi yapılandırıldığı konusunda katılımcılar ortak görüş bildirmiştir.

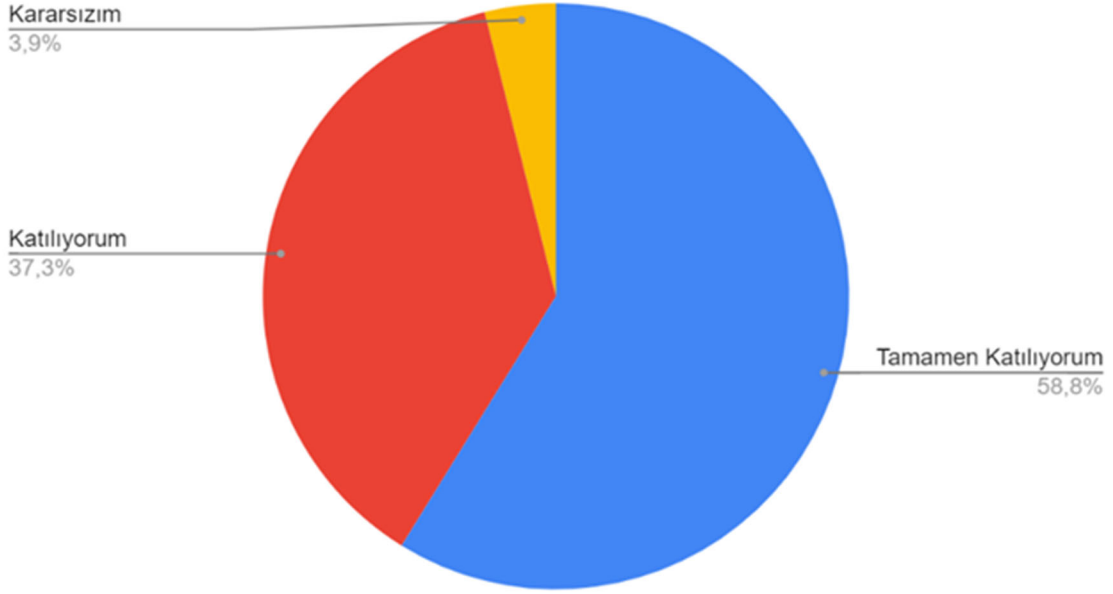
Etkinlikler iyi yapılandırılmıştı.

Şekil 8. Etkinliklerin yapılandırılmasına ilişkin değerlendirme sonucu

Katılımcıların %95'i etkinlik çalışma yapraklarının ve yönergelerinin açık ve anlaşılır olduğunu ifade etmiştir.

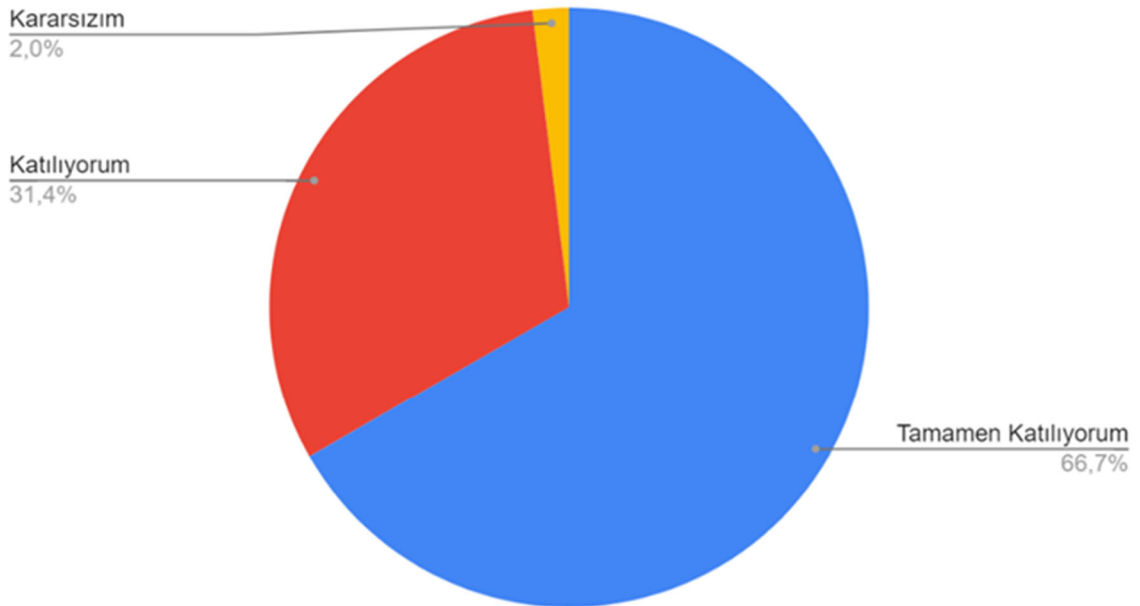
Etkinlik yaprakları ve yönergeler açık ve anlaşılırdı.

Şekil 9. Etkinlik çalışma araçlarının değerlendirme sonuçları

Katılımcıların tamamına yakını çalıştay boyunca öğrenme görevlerinin gerçekleştirebilecekleri düzeyde olduğunu ifade etmiştir.

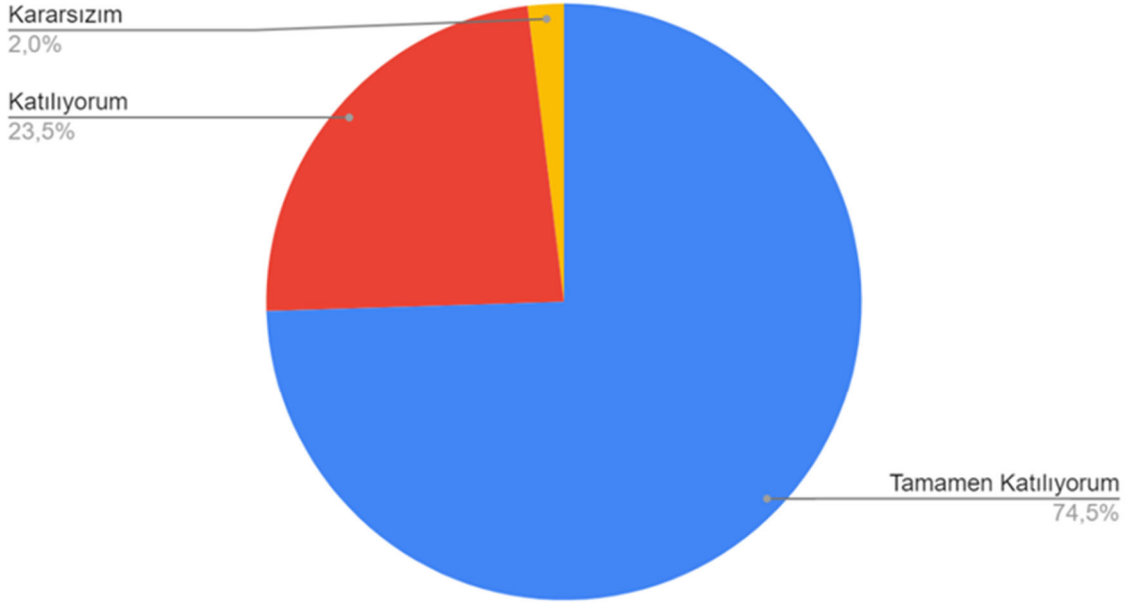
Öğrenme görevleri gerçekleştirebileceğim düzeydeydi.

Şekil 10. Öğrenme görevlerinin uygunluğunun değerlendirilmesi

Çalıştayın gerçekleştirildiği fiziksel mekan katılımcılar tarafından uygun bulunmuştur.

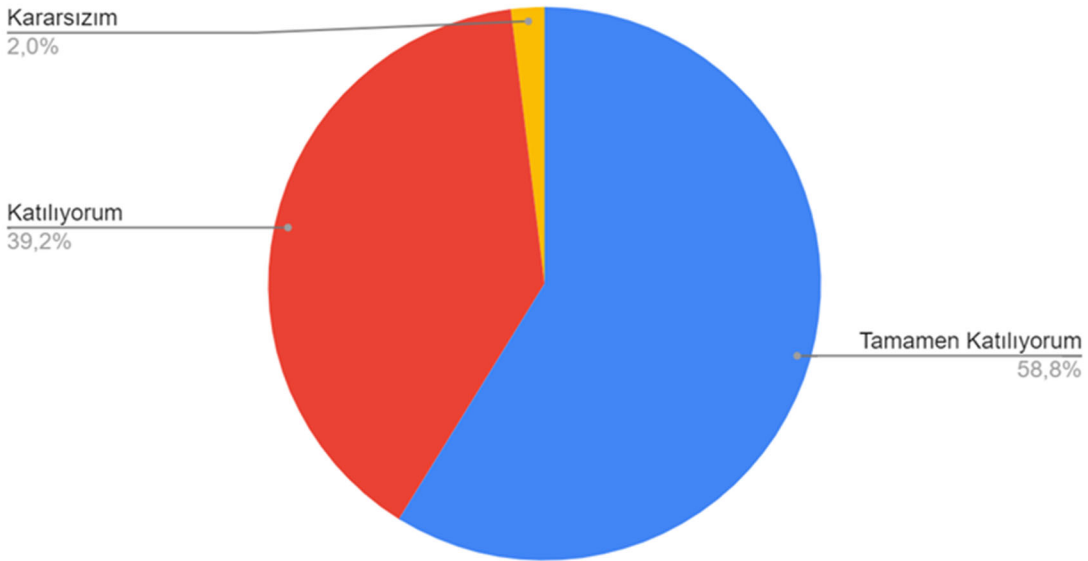
Fiziksel mekân uygundu.

Şekil 11. Çalıştayın gerçekleştirildiği fiziksel mekanın değerlendirme sonucu

Katılımcılar gerçekleştirilen çalıştayın Üniversitemizdeki çok disiplinli ve disiplinlerarası süreçlere katkı sağlayacağı konusunda fikir birliğine varmıştır.

Çalıştay, Üniversitemizde çok disiplinli ve disiplinlerarası süreçlerin (eğitim, araştırma ve toplumsal katkı gibi sahalarda) gelişimine katkı sağlayabilir.

Şekil 12. Çalıştayın çok disiplinli ve disiplinlerarası süreçlere katkısının değerlendirme sonucu

Sonuç

Çalıştayımız, disiplinlerarası ekiplerin, farklı bakış açılarından gelen bilgilerini bir araya getirerek, Üniversitemizde iş birliğini artırmak ve daha kapsamlı bir anlayışın oluşmasına katkıda bulunmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalıştayın sonuçları bütüncül bir bakışla değerlendirildiğinde; çalışılan tüm bileşenler, işlevleri ve oluşturulmaları noktasında hem büyük bir farkındalık yarattığı hem de sorunlar ve çözüm önerilerini oldukça geniş bir çeşitlilikle masaya yatırdığı ve tartışmaya açtığı söylenebilir.